

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 2. oktobrī
(OR. en)

13583/23

Starpiestāžu lieta:
2023/0332(NLE)

JAI 1233
FRONT 289
VISA 191
SIRIS 86

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 29. septembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 549 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES LĒMUMS par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Lihtenšteinas Firstisti par papildu noteikumiem attiecībā uz Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kas ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 549 *final*.

Pielikumā: COM(2023) 549 *final*

Briselē, 29.9.2023.
COM(2023) 549 final

2023/0332 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Lihtenšteinas Firstisti par papildu noteikumiem attiecībā uz Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldību un vīzu politikai, kas ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Komisija 2018. gada jūnijā iesniedza priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kurš ir daļa no Integritātes robežu pārvaldības fonda [COM(2018) 473].

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1148, ar ko izveido Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai laikposmam no 2021. gada līdz 2027. gadam (turpmāk "RPVI regula"), tika pieņemta 2021. gada 7. jūlijā.

RPVI regulas mērķis ir paust solidaritāti, sniedzot finansiālu palīdzību tām (dalīb-)valstīm, kuras piemēro Šengenas *acquis* noteikumus par ārējām robežām. Ar to tiek pilnveidots Šengenas *acquis*, kurā piedalās Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā asociētās valstis ("asociētās Šengenas līguma valstis" jeb "asociētās valstis").

Lihtenšteinas Firstiste 2021. gada 18. augustā paziņoja par savu lēmumu pieņemt RPVI regulas saturu un to īstenot savā iekšējā tiesību sistēmā. Lai netiktu saīsināts RPVI regulas faktiskās piemērošanas laiks Lihtenšteinas Firstistē, Komisija šo priekšlikumu iesniedz, pirms tā ir saņēmusi no Lihtenšteinas Firstistes paziņojumu par konstitucionālo prasību izpildi. Saskaņā ar RPVI regulas 75. apsvērumu šādas vienošanās noslēgšanai būtu jānotiek pēc tam, kad attiecīgā valsts ir rakstiski informējusi par visu savu iekšējo prasību izpildi.

RPVI regulas 7. panta 6. punktā ir paredzēts, ka saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem to valstu attiecīgajos asociācijas nolīgumos, kuras ir asociētas Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā, būtu jānoslēdz "vienošanās", lai precizētu veidu un kārtību šo valstu līdzdalībai Robežu pārvaldības un vīzu instrumentā (RPVI). Šīs vienošanās ir nolīgumi, ko Savienība ir noslēgusi ar Šengenas asociētajām valstīm saskaņā ar LESD 216. pantu.

Nolīgumos būtu arī jānosaka šo valstu finansiālās iemaksas Savienības budžetā RPVI mērķiem. Finansiālās iemaksas būtu jāaprēķina atbilstoši katras asociētās valsts iekšzemes kopproduktam kā procentuālai daļai no visu iesaistīto valstu iekšzemes kopprodukta.

Saskaņā ar Šengenas asociācijas nolīgumiem asociētajām valstīm ir pilnībā jāpieņem Savienības pasākumi, tostarp RPVI regula, ar ko pilnveido vai papildina Šengenas *acquis*.

Savienības budžets, kas piešķirts RPVI, būtu jāīsteno saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 (turpmāk "Finanšu regula"). Tāpat arī Šengenas asociētajām valstīm jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu atbilstību noteikumiem, kas attiecas uz finanšu pārvaldību un kontroli un kas paredzēti LESD un Savienības tiesību aktos, kuru juridiskais pamats ir LESD.

Ar nolīgumiem tiek ieviesti arī īpaši mehānismi nolīgumu ātrai pielāgošanai, ja tiek veiktas īstenošanu ietekmējošas izmaiņas galvenajos Savienības tiesību aktos saistībā ar īstenošanu, piemēram, Finanšu regulā.

Budžeta un finanšu kontroles jomā uz dalībvalstīm attiecas horizontāli pienākumi (piemēram, Revīzijas palātas, Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF), EPPO un Komisijas kompetence), kas izriet vai nu tieši no Līguma, vai no Savienības sekundārajiem tiesību aktiem. Šie pienākumi *ipso facto* attiecas uz dalībvalstīm un tāpēc nav noteikti RPVI regulā. Līdz ar to nolīgumā, uz kuru attiecas šis priekšlikums, šie pienākumi ir jāattiecinā arī uz asociētajām valstīm.

Nolīgumos ir iekļauts arī noteikums par Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu (ETIAS). Tas ir nepieciešams, ņemot vērā 86. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 12. septembra Regulā (ES) 2018/1240, ar ko izveido Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu (ETIAS) un groza Regulas (ES) Nr. 1077/2011, (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/1624 un (ES) 2017/2226, kurā noteikts, ka visi

atlikušie *ETIAS* radītie ieņēmumi pēc tās darbības un uzturēšanas izmaksu segšanas tiek ieskaitīti Savienības budžetā. Lai visām valstīm, kas piedalās Regulas (ES) 2018/1240 īstenošanā, tās 86. pantu piemērotu taisnīgi, asociēto valstu iemaksas instrumenta tematiskajā mehānismā būtu proporcionāli jāsamazina, ja un kad atlikušie ieņēmumi tiek ieskaitīti Savienības budžetā.

Savienībai būtu jānoslēdz nolīgumi ar katru no četrām Šengenas asociētajām valstīm. Šis priekšlikums attiecas uz nolīgumu ar Lihtenšteinas Firstisti.

Nolīguma teksts ir līdzīgs pārējo Šengenas asociēto valstu nolīgumu tekstam ar dažiem izņēmumiem, galvenokārt attiecībā uz pārvaldības veidu.

Saskaņā ar sarunu pilnvarām Lihtenšteina nebūs programmas, ņemot vērā tās īpašo situāciju (nav ārējo robežu; dalītās pārvaldības tiesiskā regulējuma ievērošanas slogs; Kopīgo noteikumu regula¹; nav samērīguma ar tās sākotnējo piešķirumu 8 miljonu EUR apmērā laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam). Tā vietā Lihtenšteina saņems piešķirumu tiešā pārvaldībā. Tādēļ nolīgumā paredzēts, ka Lihtenšteina piemēros visu Finanšu regulas VIII sadaļu "Dotācijas". Atšķirībā no pārējām Šengenas asociētajām valstīm, Lihtenšteina nav jāpielāgo pamataakta vidusposma pārskatīšanas mehānisms, jo nav neviena no RPVI 28. pantā minētajiem apstākļiem, kas ļautu Lihtenšteina gūt labumu. Nolīgumā ir izklāstīts, kā finansējums kļūs pieejams Lihtenšteina (izmantojot dotāciju nolīgumus un ikgadēju informācijas apmaiņu ar Komisiju par vajadzībām).

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Šā priekšlikuma mērķis ir parakstīt nolīgumu starp Savienību un Lihtenšteinas Firstisti par šīs valsts iemaksu Finansiāla atbalsta instrumentā robežu pārvaldībai un vīzu politikai laikposmam no 2021. gada līdz 2027. gadam un par papildu noteikumiem, kas vajadzīgi šādi dalībai. Tas attiecas uz šāda veida nolīgumu trešo paaudzi.

• Saskaņība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Neattiecas.

• Saskaņība ar citām Savienības politikas jomām

Neattiecas.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Šā priekšlikuma par nolīguma parakstīšanu pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 77. panta 2. punkts un 218. panta 5. punkts.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.).

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 3. panta 2. punktu un kā minēts 7. panta 6. punktā Regulā (ES) 2021/1148, priekšlikums ir Savienības ekskluzīvā kompetencē, un tādējādi subsidiaritātes principu nepiemēro.

- **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums ir nepieciešams, lai īstenotu Regulas (ES) 2021/1148 7. panta 6. punktā noteikto prasību, saskaņā ar kuru tiek noslēgtas vienošanās ar valstīm, kas ir asociētas Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā, lai precizētu veidu un kārtību līdzdalībai Finansiāla atbalsta instrumentā robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kurš ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda.

Piemērojot nolīguma 13. panta 6. punktu, nolīgums provizoriski jāpiemēro no nākamās dienas pēc tā parakstīšanas, izņemot nolīguma 5. pantu.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Neattiecas.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Neattiecas.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neattiecas.

- **Ietekmes novērtējums**

Neattiecas, ņemot vērā to, ka priekšlikums ir saistīts ar programmas pārvaldību un tā mērķis ir parakstīt starptautisku nolīgumu, par kuru tika risinātas sarunas, pamatojoties uz Padomes noteiktajām sarunu norādēm. Lihtenšteinas Firstiste ievēros noteikumus, kas paredzēti regulā, ar ko izveido Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai, un Finanšu regulas piemērojamos pantus līdzīgi kā ES dalībvalstis.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Neattiecas.

- **Pamattiesības**

Neattiecas.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Nolīguma projekta 10. pantā un pielikumā ir aprakstīti noteikumi, kas attiecas uz asociētās valsts ikgadējām finansiālajām iemaksām Integrētās robežu pārvaldības fonda budžetā.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Lihtenšteinas Firstistei piemēros visas Regulā (ES) 2021/1148 noteiktās uzraudzības, ziņošanas, snieguma un izvērtēšanas prasības.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Nav nepieciešams.

Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Komisija ierosina Padomei lemt par nolīguma parakstīšanu Savienības vārdā un atļaut Padomes priekšsēdētājam iecelt attiecīgi pilnvarotu(-as) personu(-as) tā parakstīšanai Savienības vārdā.

Komisija ir izstrādājusi atsevišķu priekšlikumu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu pievienoto Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Lihtenšteinas Firstisti par papildu noteikumiem 2021.–2027. gada laikposmam attiecībā uz Finansiāla atbalsta instrumentu ārējām robežām un vīzu politikai, kurš ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda². Padome pieņem šo lēmumu pēc Eiropas Parlamenta piekrišanas saņemšanas.

² COM(2023) 472

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Lihtenšteinas Firstisti par papildu noteikumiem attiecībā uz Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kas ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 77. panta 2. punktu saistībā ar 218. panta 5. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Padome 2022. gada 21. februārī pilnvaroja Komisiju sākt sarunas³ ar Islandi, Norvēģijas Karalisti, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par vienošanos attiecībā uz asociēto valstu finansiālajām iemaksām un papildu noteikumiem, kas vajadzīgi to dalībai, tostarp par noteikumiem, kas nodrošina Savienības finanšu interešu aizsardzību un Revīzijas palātas revīzijas pilnvaras un kas jānoslēdz saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1148⁴. Sarunas ar Lihtenšteinas Firstisti tika sekmīgi pabeigtas, 2023. gada 16. jūnijā parafējot nolīgumu.
- (2) Regula (ES) 2021/1148 pilnveido Šengenas *acquis*, un Dānija saskaņā ar 4. pantu protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, ir izlēmusi ieviest minēto regulu savos valsts tiesību aktos. Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā un Dānijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro.
- (3) Šis lēmums ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Īrija nepiedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2002/192/EK⁵. Tādēļ Īrija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā un Īrijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro.
- (4) Tādēļ nolīgums būtu Savienības vārdā jāparaksta ar noteikumu, ka vēlāk tas tiek noslēgts.
- (5) Saskaņā ar nolīguma 13. panta 6. punktu nolīgums, izņemot tā 5. pantu, būtu provizoriski jāpiemēro no nākamās dienas pēc tā parakstīšanas,

³ Padomes Lēmums (ES) 2022/442 (2022. gada 21. februāris), ar ko pilnvaro sākt sarunas ar Islandi, Norvēģijas Karalisti, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti nolūkā noslēgt nolīgumus starp Eiropas Savienību un minētajām valstīm par papildu noteikumiem attiecībā uz finansiālu atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai Integrētās robežu pārvaldības fonda ietvaros (OV L 90, 18.3.2022., 116. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1148 (2021. gada 7. jūlijs), ar ko izveido finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kurš ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda (OV L 251, 15.7.2021., 48. lpp.).

⁵ Padomes Lēmums 2002/192/EK (2002. gada 28. februāris) par Īrijas lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā (OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp.).

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo apstiprina nolīguma starp Eiropas Savienību un Lihtenšteinas Firstisti par papildu noteikumiem 2021.–2027. gada laikposmam saistībā ar Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kurš ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda, parakstīšanu Eiropas Savienības vārdā ar noteikumu, ka tas tiek noslēgts.

Parakstāmā nolīguma teksts ir pievienots šim lēmumam.

2. pants

Padomes Ģenerālsekretariāts sagatavo pilnvarojumu Komisijas norādītajai(-ām) personai(-ām) parakstīt nolīgumu ar noteikumu, ka tas tiek noslēgts.

3. pants

Nolīgumu, izņemot tā 5. pantu, saskaņā ar tā 13. panta 6. punktu provizoriski piemēro no nākamās dienas pēc tā parakstīšanas līdz tā spēkā stāšanās dienai.

4. pants

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*